

Vilka effekter har entreprenörskapsundervisning?

Fika För Framtiden, Ung Företagsamhet Halland

Kåre Moberg, Forskningsledare

Fonden for Entreprenørskab

○ Kåre Moberg

- Forskningsledare vid Fonden for Entreprenørskab
- Har sedan 2007 arbetat med entreprenörskapsutbildning
- Disputerade 2014 vid Copenhagen Business School (CBS)
 - Vilka effekter har entreprenörskapsutbildning? – från ABC till PhD
- Deltagit i utformandet av flera Europeiska kompetensramverk och Europeiska evalueringsprojekt

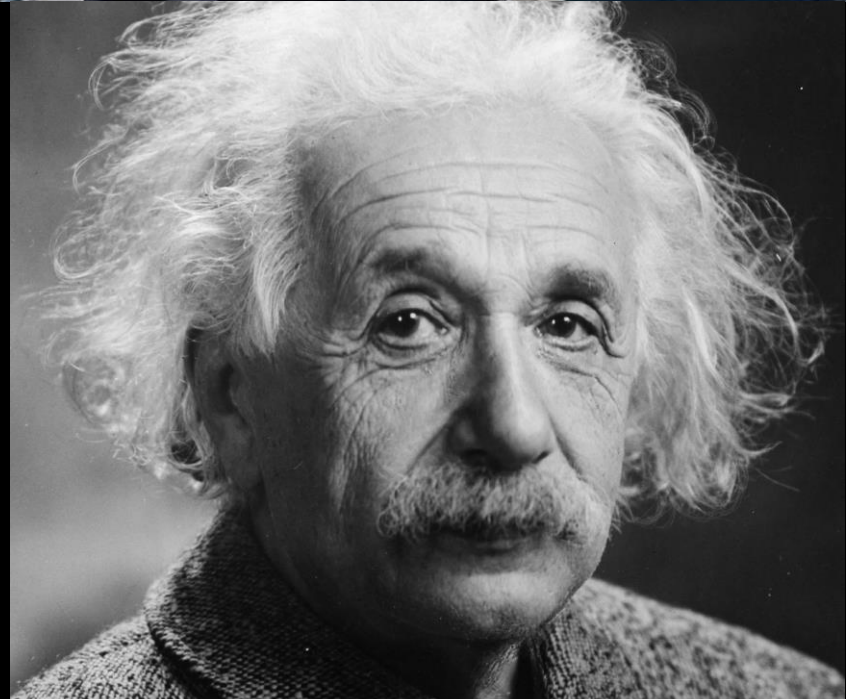

@alesmaze

Dagens presentation

- Trehjulingar, stödhjul, motionscyklar och balanscyklar
- Hur lär vi våra barn att inte bara klara av att cykla, men också vad som krävs för att de ska bli funktionella cyklister?
- Icke-kognitiva färdigheter och entreprenöriella kompetenser
- Skolengagemang och elevmotivation (Affordances och Solicitations)
- Resultat av en ny undersökning av vilken påverkan UF-företagande har på elever (Kan man märka att en elev har deltagit i UF-företagande?)
- Frågestund

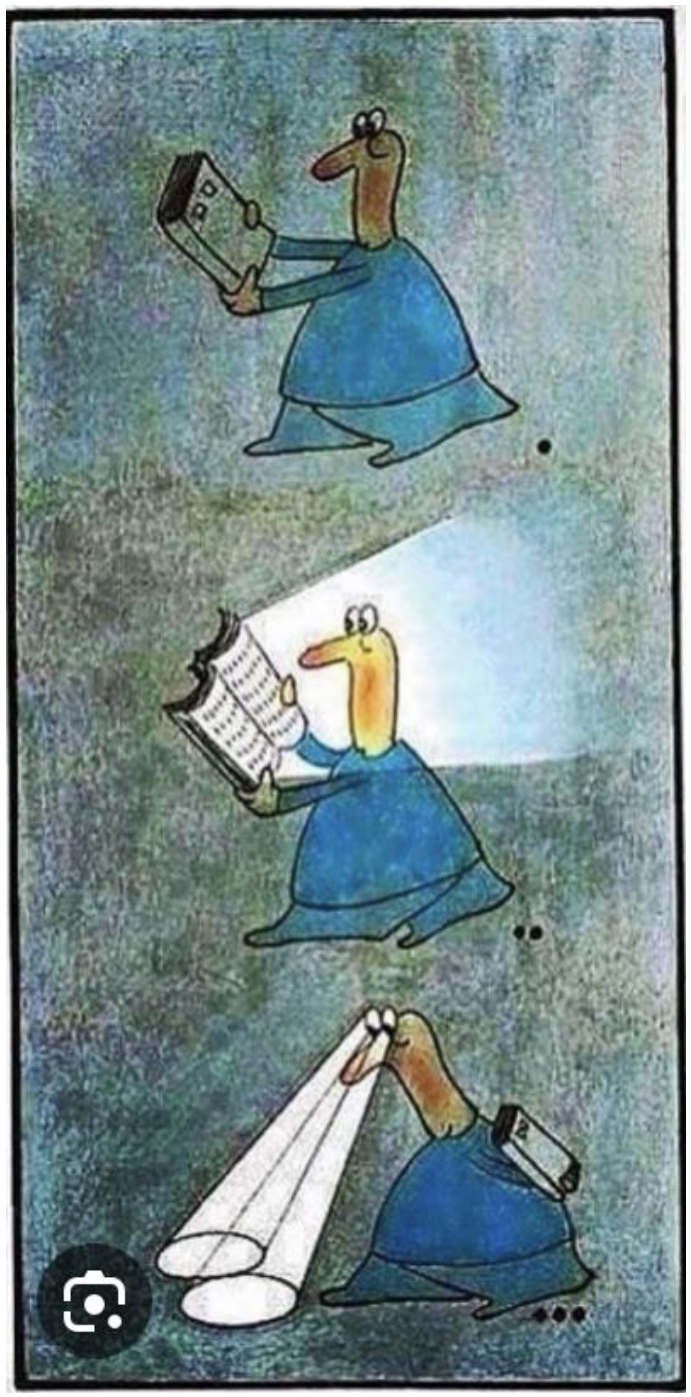
@iamtru

Kognitiva färdigheter (*hårda kunskaper*): Kognitiv kapacitet, IQ, deklarativ kunskap, enkel att kodifiera, undervisa i och examinera med traditionella metoder.

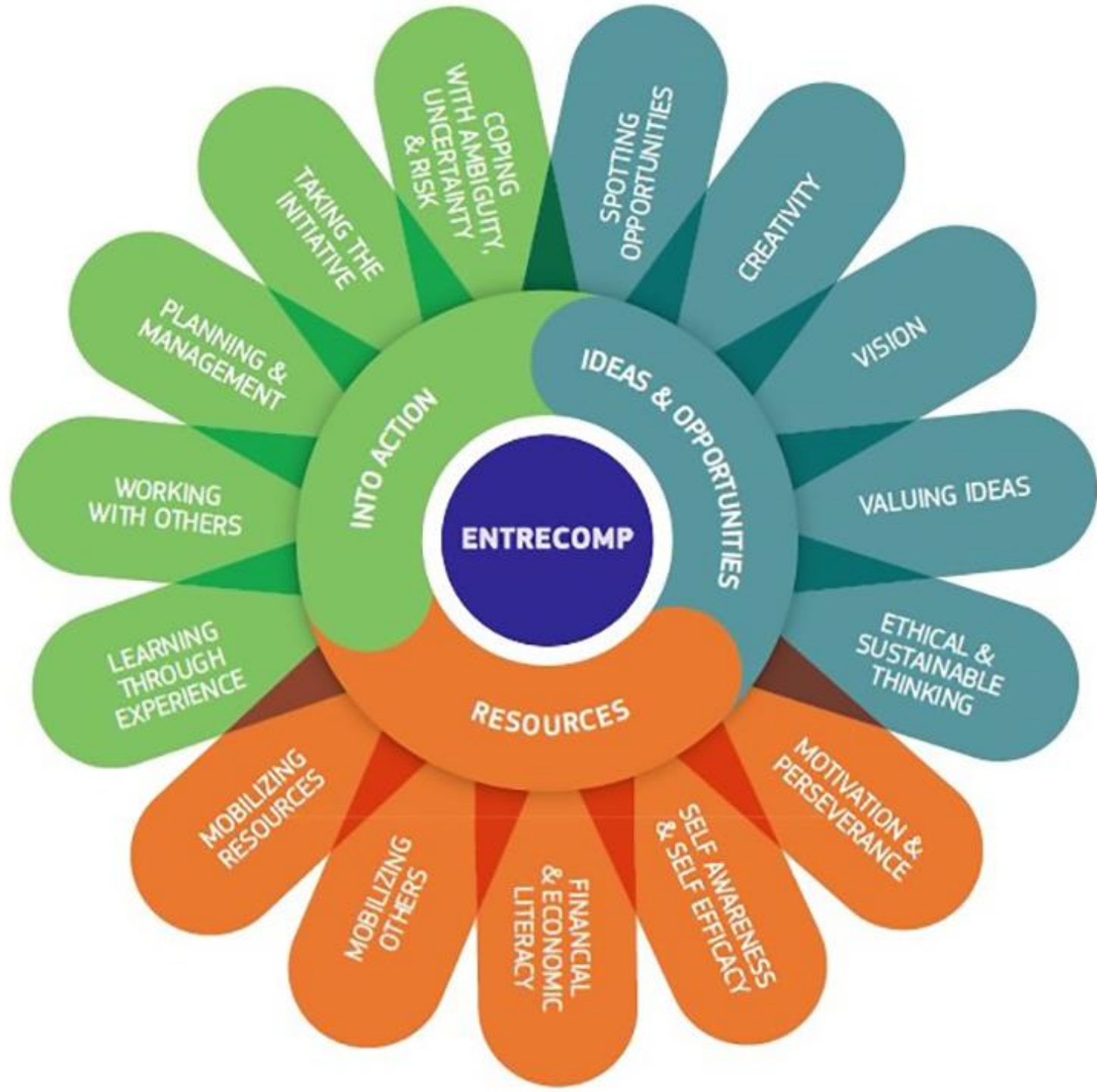
Icke-kognitiva färdigheter (mjuka färdigheter): Ett IQ-tests residual, karaktärsförmågor och sociala färdigheter, svåra att kodifiera, undervisa i och examinera med traditionella metoder.

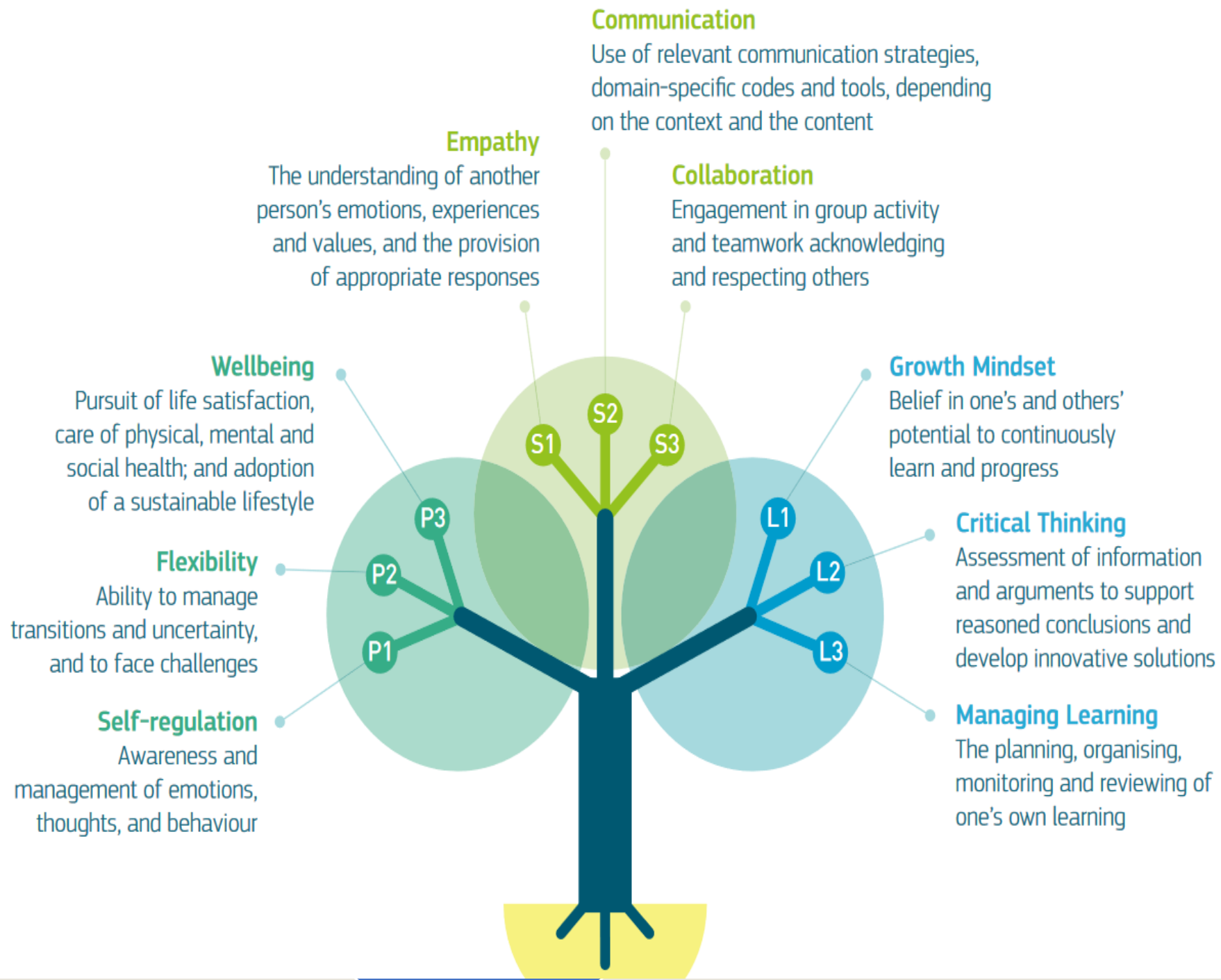
Det som blir kvar efter att du har glömt allt du lärt dig?

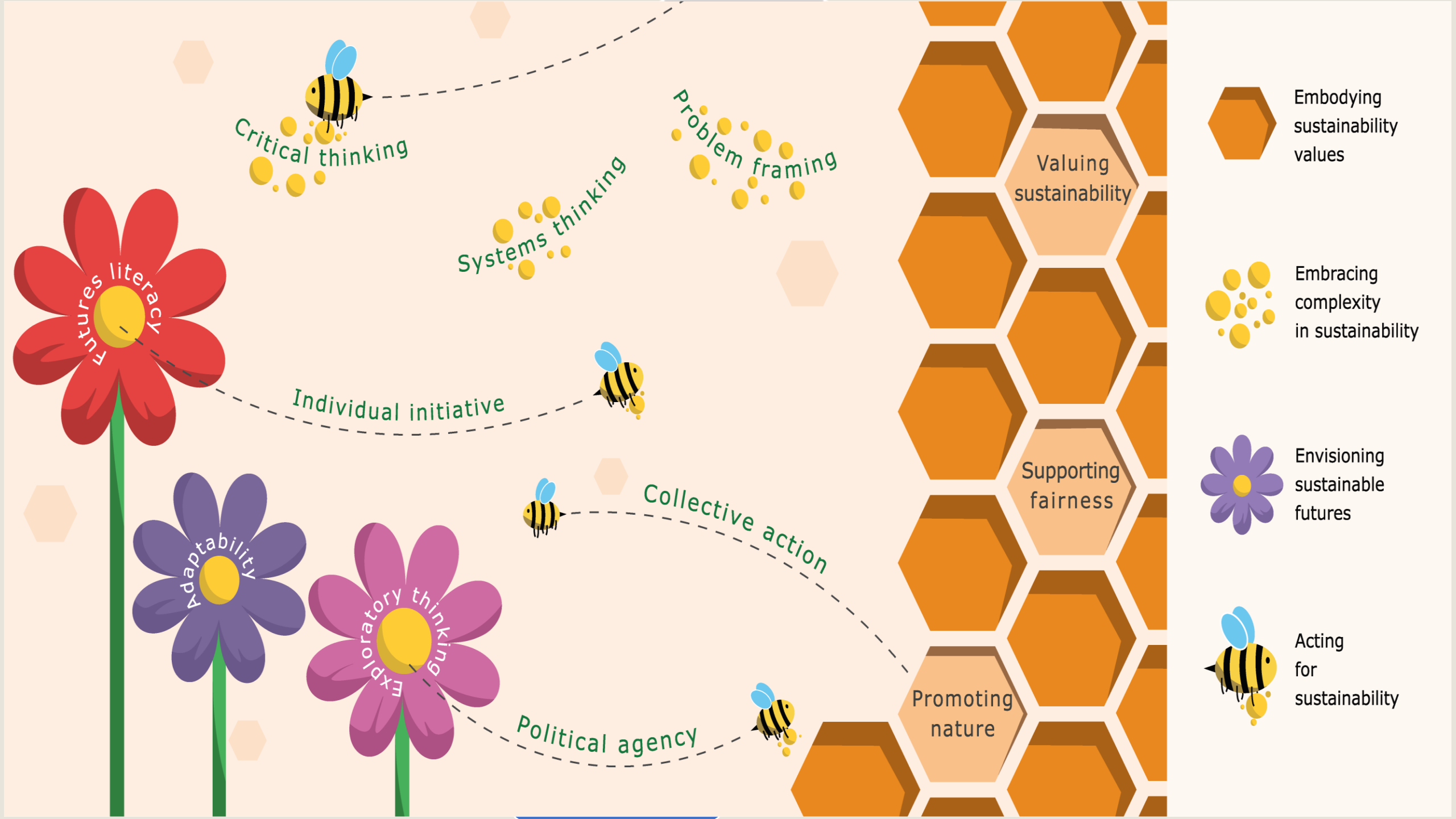
Grundskolebetyg förklarar typiskt mer än gymnasiebetyg och högskoleprov.

"Jag har varit med om dig, jag kan aldrig förlora dig"

Critical thinking

Systems thinking

Problem framing

Individual initiative

Collective action

Political agency

Valuing sustainability

Supporting fairness

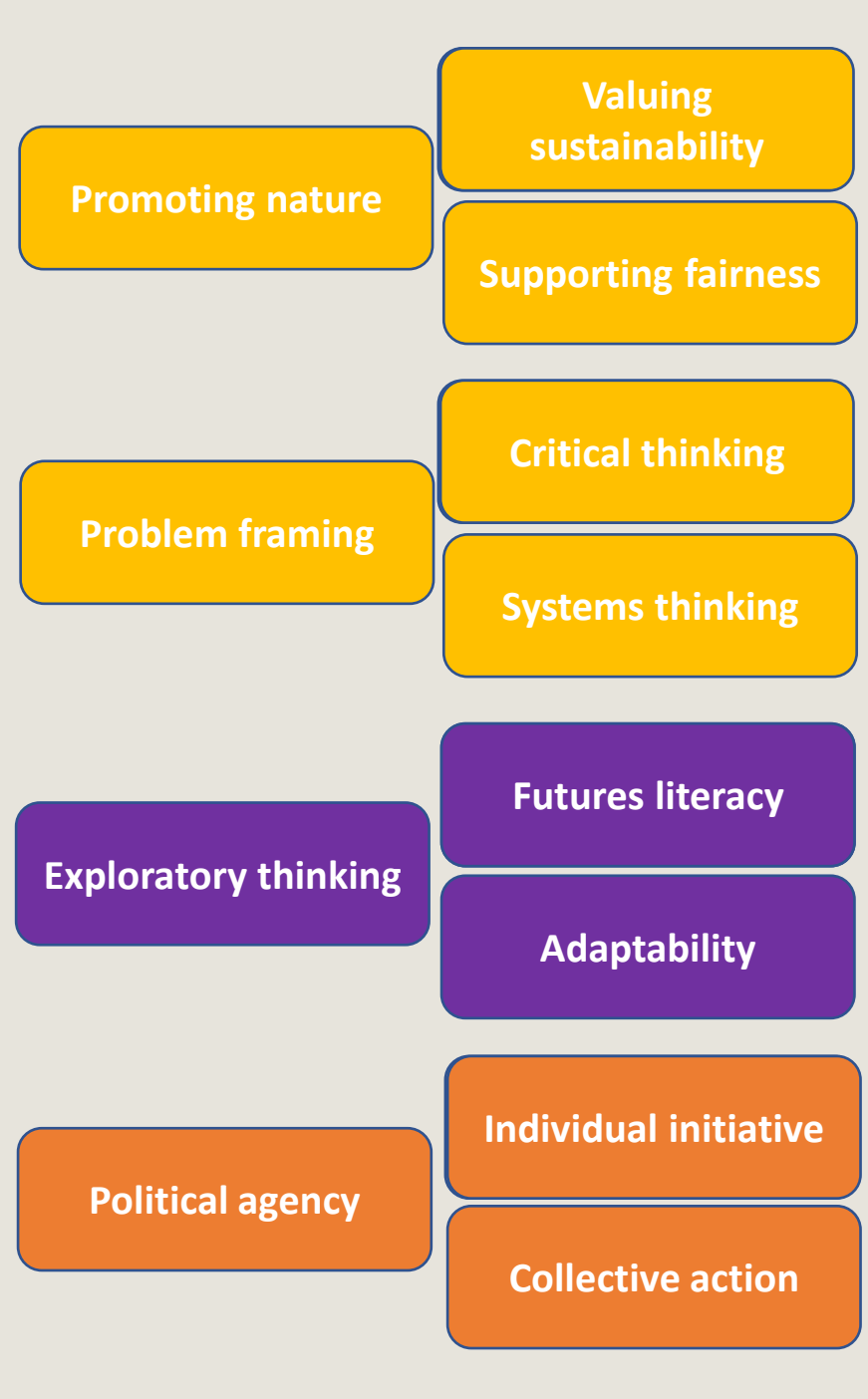
Promoting nature

Embodying sustainability values

Embracing complexity in sustainability

Envisioning sustainable futures

Acting for sustainability

Etiskt och hållbart agerande

Kreativitet

**Uthållighet och
robusthet**

**Ta initiativ och agera på
idéer**

**Samarbete och sociala
färdigheter**

Finansiell kunskap

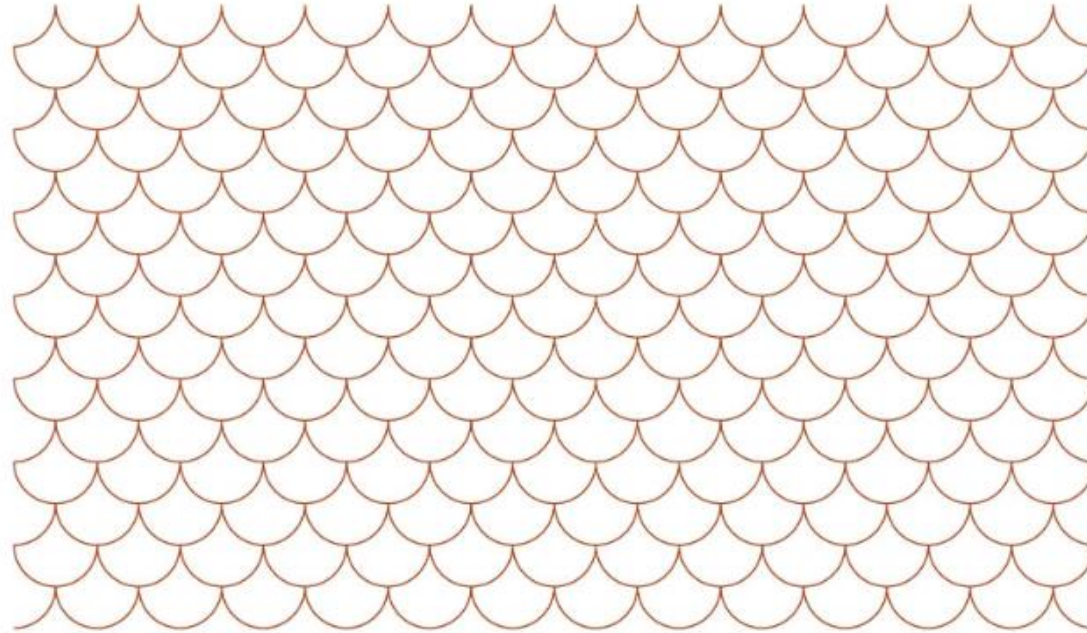
Hantera osäkerhet

Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola...	Nyckelkompetens
kan använda det svenska språket i tal och skrift på ett rikt och nyanserat sätt	Läs och skrivkunnighet
kan kommunicera på engelska i tal och skrift samt ges möjligheter att kommunicera på något ytterligare främmande språk på ett funktionellt sätt	Flerspråkighet
kan använda sig av matematiskt tänkande för vidare studier och i vardagslivet	STEM kompetens
kan använda kunskaper från de naturvetenskapliga, tekniska, samhällsvetenskapliga, humanistiska och estetiska kunskapsområdena för vidare studier, i samhällsliv och vardagsliv	STEM kompetens
kan lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt och ansvarsfullt sätt	Entreprenörskompetens
kan använda såväl digitala som andra verktyg och medier för kunskapssökande, informationsbearbetning, problemlösning, skapande, kommunikation och lärande	Digital kompetens
kan använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter grundade på kunskaper och etiska överväganden	Personlig, social och lära att lära sig kompetens
kan lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga,	Personlig, social och lära att lära sig kompetens
har fått kunskaper om och insikt i det svenska, nordiska och västerländska kulturarvet samt fått grundläggande kunskaper om de nordiska språken	Kulturell medvetenhet och kulturyttringar
har fått kunskaper om de nationella minoriteternas (judar, romer, urfolket samerna, sverigefinnar och tornedalingar) kultur, språk, religion och historia	Kulturell medvetenhet och kulturyttringar
kan samspela i möten med andra människor utifrån kunskap om likheter och olikheter i livsvillkor, kultur, språk, religion och historia	Kulturell medvetenhet och kulturyttringar
har fått kunskaper om samhällets lagar och normer, mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar i skolan och i samhället	Medborgarskapskompetens
har fått kunskaper inom området sexualitet, samtycke och relationer samt om hedersrelaterat våld och förtryck	Medborgarskapskompetens
har fått kunskaper om förutsättningarna för en god miljö och en hållbar utveckling	Hållbarhetskompetens
har fått kunskaper om och förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan, miljön och samhället	Hållbarhetskompetens
kan använda och ta del av många olika uttrycksformer såsom språk, bild, musik, drama och dans samt har utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud	Kulturell medvetenhet och kulturyttringar
kan göra väl underbyggda val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning	Personlig, social och lära att lära sig kompetens

Tabell A1: Hur EU:s nyckelkompetenser hänger samman med de mål som satts upp i LGR22 för vad varje elev skall ha uppnått efter genomgången grundskola.

Entreprenöriella kompetenser och EU:s kompetensramverk

Kåre Moberg

Skolverket

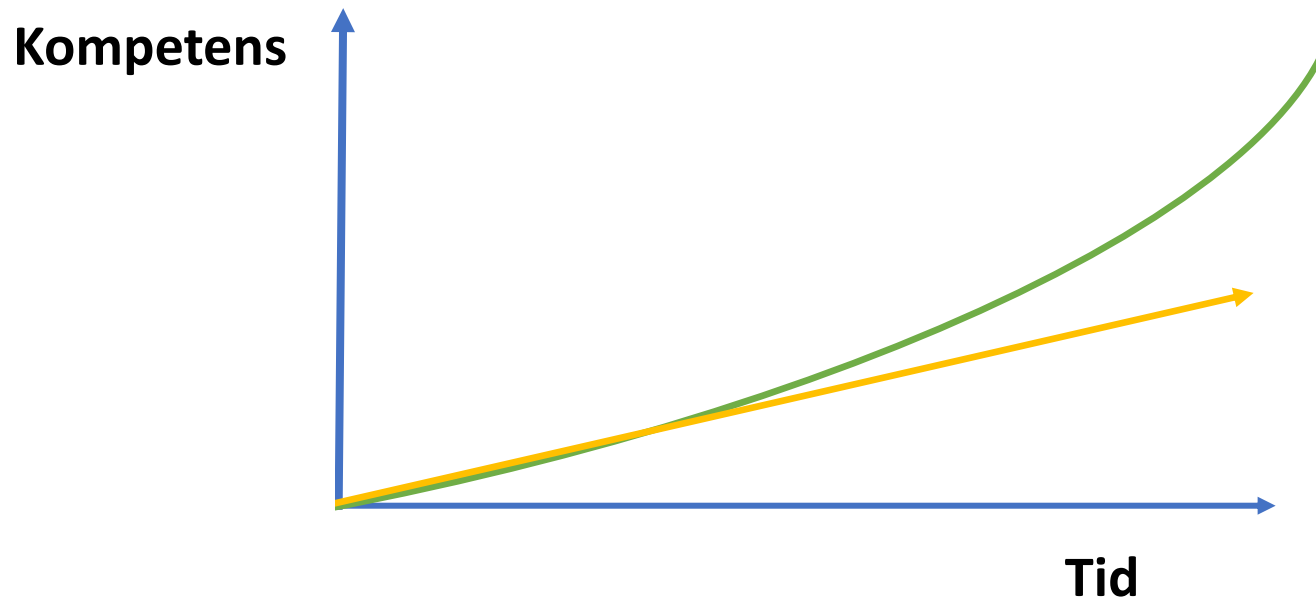
<https://www.skolverket.se/getFile?file=11434>

Vi behöver fokusera på både icke-kognitiva och kognitiva kompetenser

Och, det är VIKTIGT ATT STARTA TIDIGT...

Eftersom det skapar multiplikator-effekter

$$1,5 * 1,5 > 2 * 1$$

IG: Hawnted

@hawntedIG

What's a little-known but obvious fact that will immediately make all of us feel stupid?

Professor Barclay

@AlbertBarclay69

Percentages are reversible. 8% of 25 is the same as 25% of 8 and one of them is much easier to do in your head.

@todayyearsold

VAD SKAPAR SKOLENGAGEMANG?

Betydelsefull och meningsfull undervisning som går att relatera till (Connell, Gambone & Smith, 2000; Whitlock, 2006)

Enligt Newman (1991, 1993):

- 1) Autentiskt
- 2) Kollaborativt
- 3) Ge eleverna ägarskap över processen
- 4) Använda olika talanger (inte endast akademiska)

Uppgiftens betydelse: Skapa värde för någon annan (Lackeus, 2014, 2015; Alleman & Brophy, 1993, 2014)

Identifiera sig med uppgiften: Kontroll från A-Ö (Lackeus, 2014, 2015; Lave & Wenger 1991)

Självbestämmandeteori: Autonomi / Kompetens / Tillhörighet (Ryan & Deci, 2000)

USE – MODIFY – CREATE (Lytle et al., 2019)

KomTek – Teknik och entreprenörskap

Teknikutmaningen

1) Entreprenörskap och teknisk klurighet

Under projektet får klassen besök av en ambassadör från Ung Företagsamhet. Eleverna får visa på teknisk klurighet under uppdraget genom att till exempel jobba med mekanik, ritningar, bygga modeller eller använda sig av programmering, CAD, 3D eller digitala verktyg.

2) Teknikutmaningen för F-6

Kommunstyrelsen i Halmstad vill ha hjälp från eleverna i årskurs F–6 med förslag på hur kommunen kan göra med områden som riskerar bli överhettade av sol och värme. Läs hela brevet och uppdraget för mer information.

3) Teknikutmaningen för 7-9

Fokus på
företagande X
entreprenöriella
kompetenser

Fokus på
entreprenöriella
kompetenser

Skol-
engagemang

Affordances

Vilka handlingsmöjligheter uppfattar olika elever de att de erbjuds under sin skolgång?

Vilka signaler mottar de i skolan vad gäller olika typer av karriärsval?

Är detta olika beroende på vilken socioekonomisk bakgrund du har?

Är det olika för pojkar och flickor?

Sätt ord på de kompetenser vi arbetar med

Tech

Silicon valley entreprenörskap

- Konkurrens
- Militaristiskt språk
- Macho och grabbigt
- Code ninja with mad skills
- Establish a beachhead
- Crush the competition

Hållbart entreprenörskap

EU/UNESCO entreprenörskap

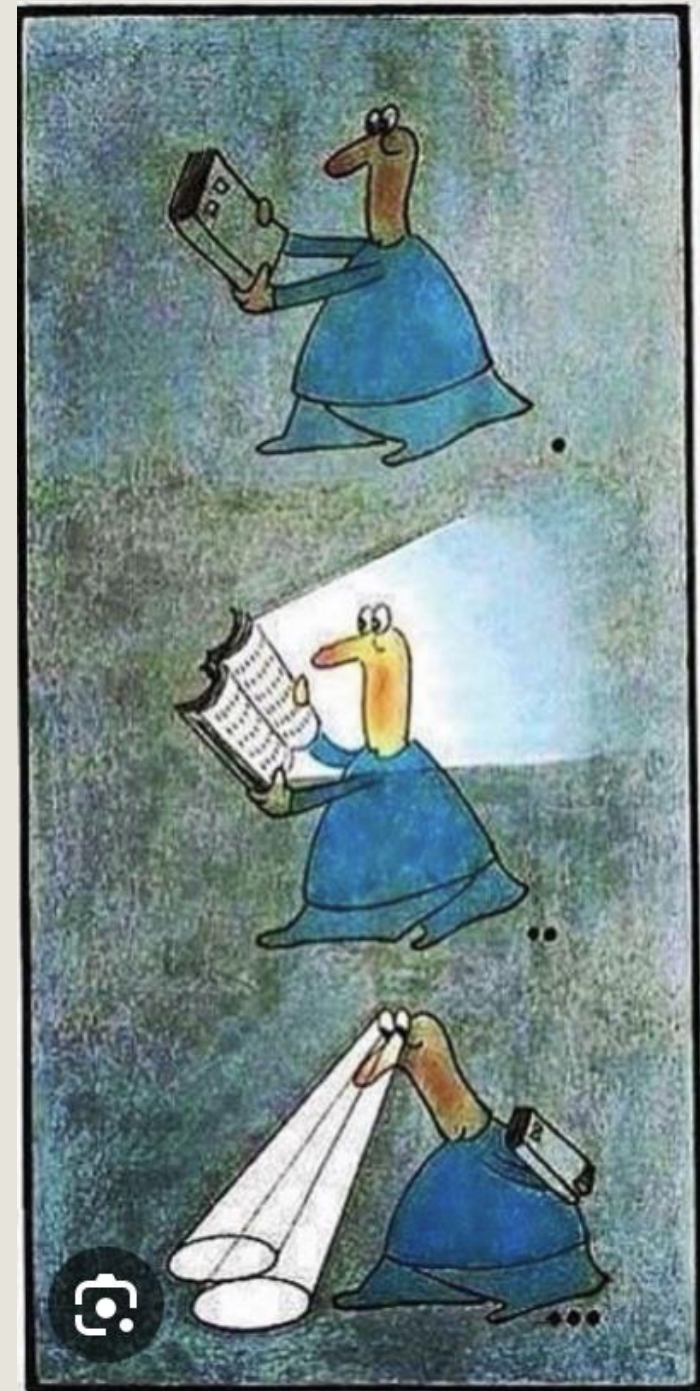
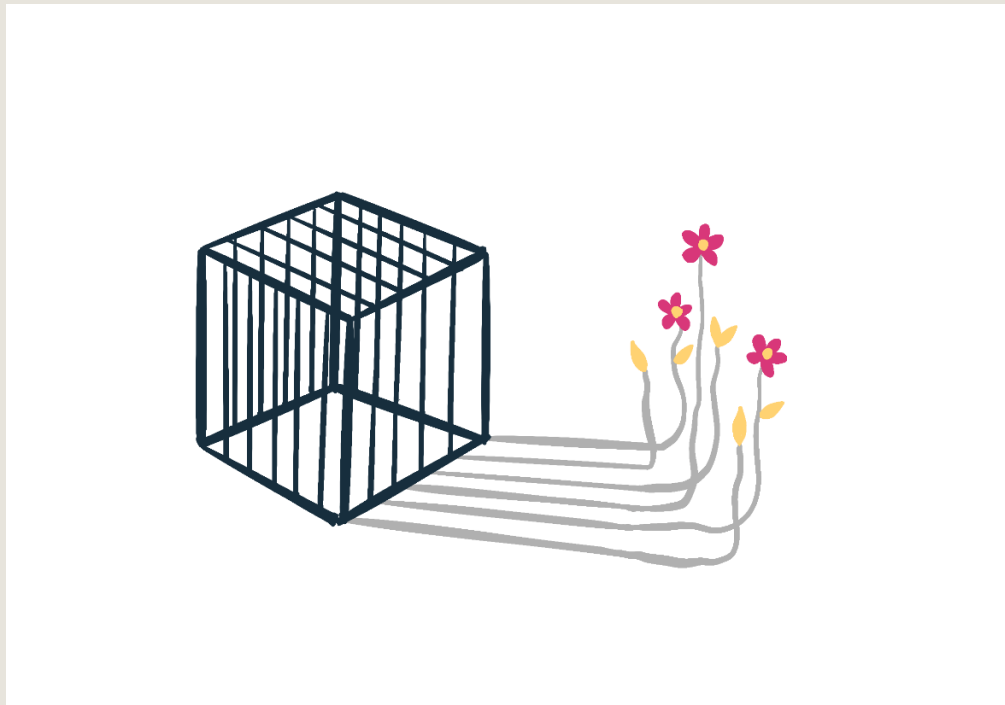
- Samarbete
- Omtanke
- Mening och betydelse
- Påverkan och avtryck
- Lösa samhällsproblem

Affordances

Kompetenser för att klara av att navigera den kontext man placeras i

Och

Förmåga att omtolka och agera på de signaler som systemet sänder

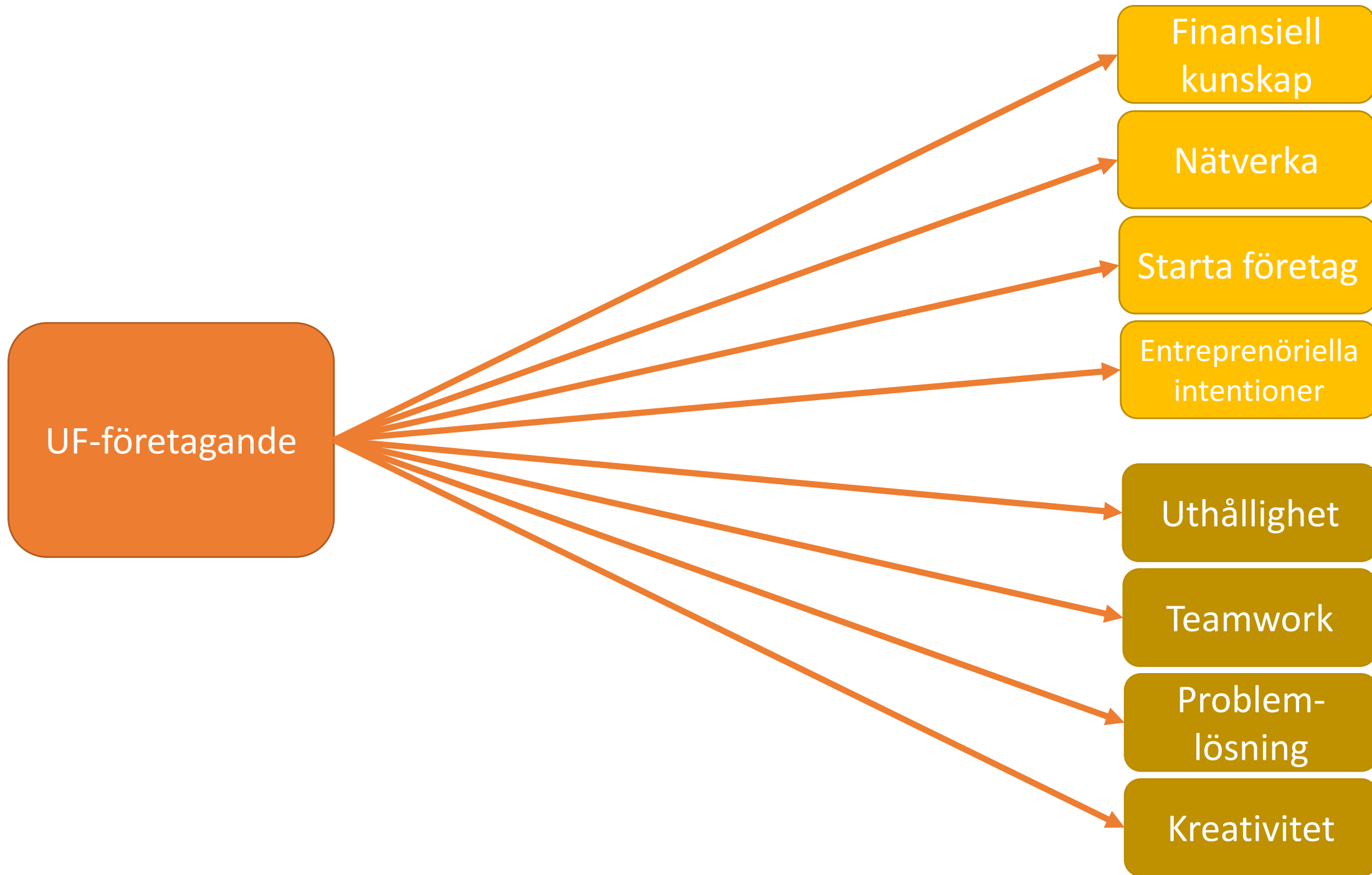

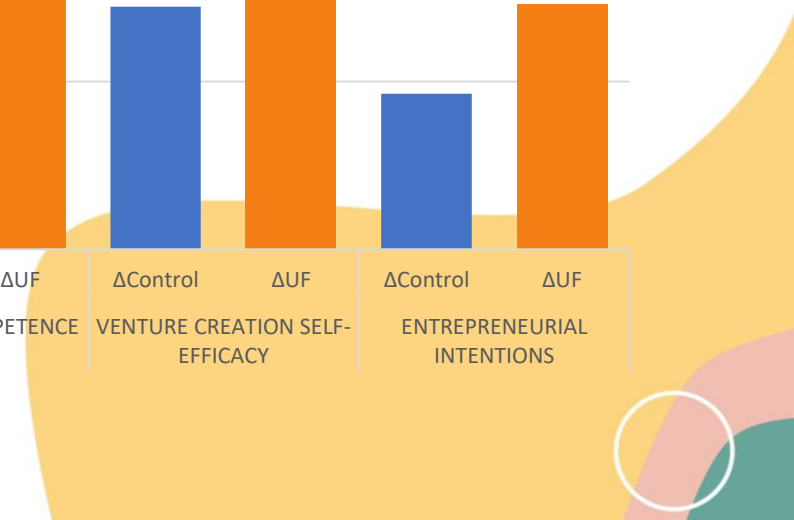
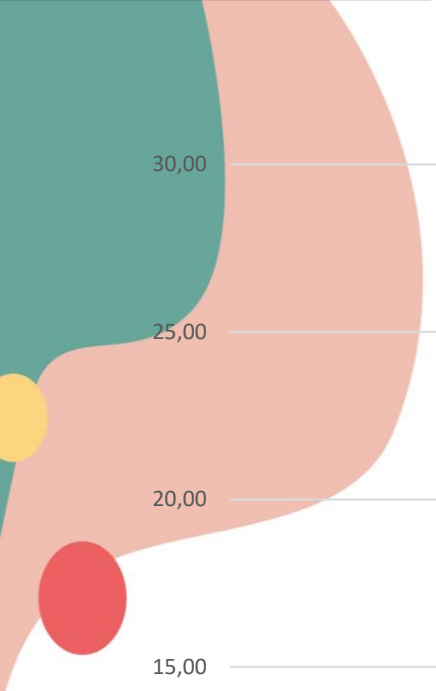
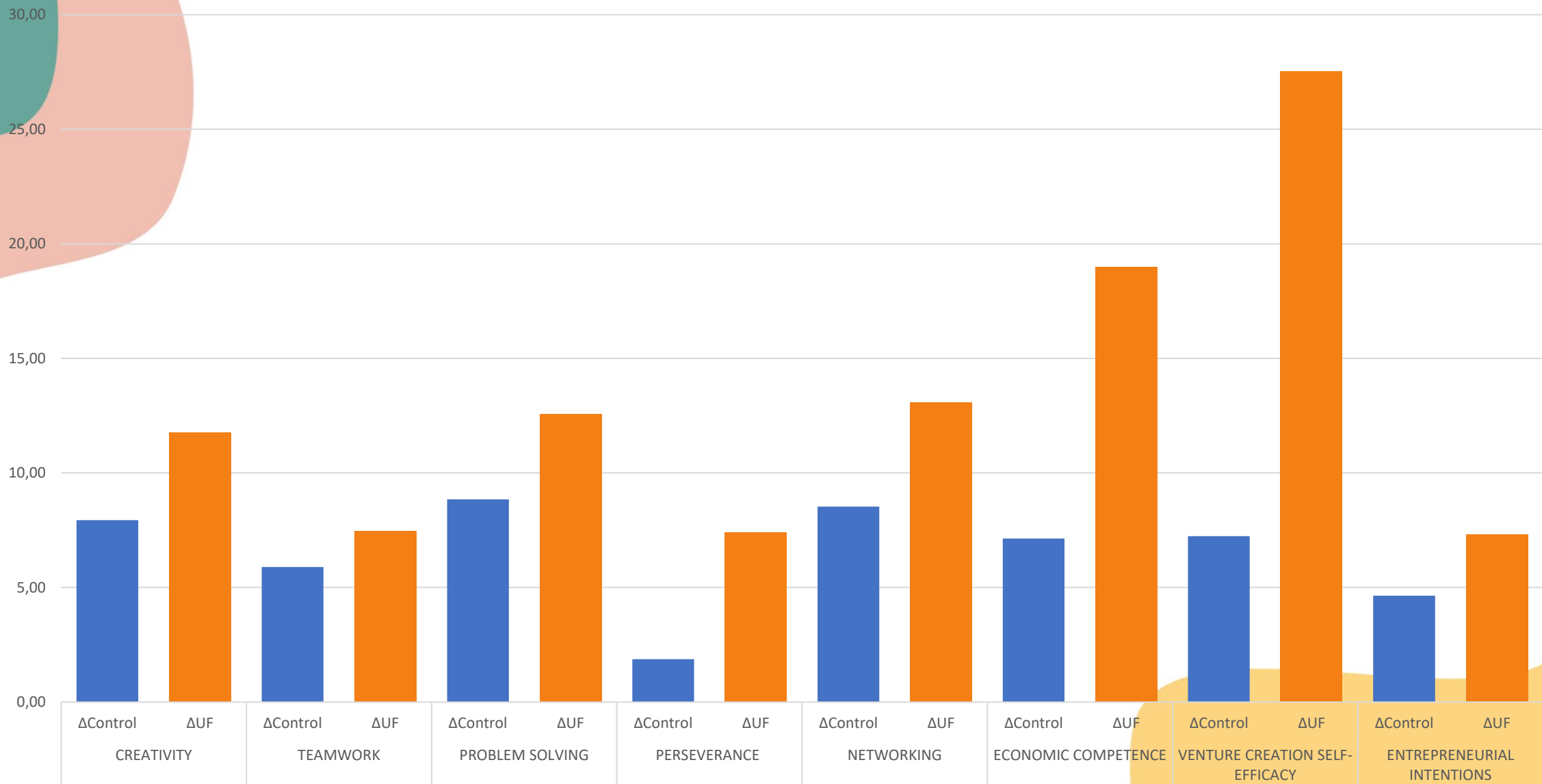
VILKA EFFEKTER HAR UF-FÖRETAGANDE?

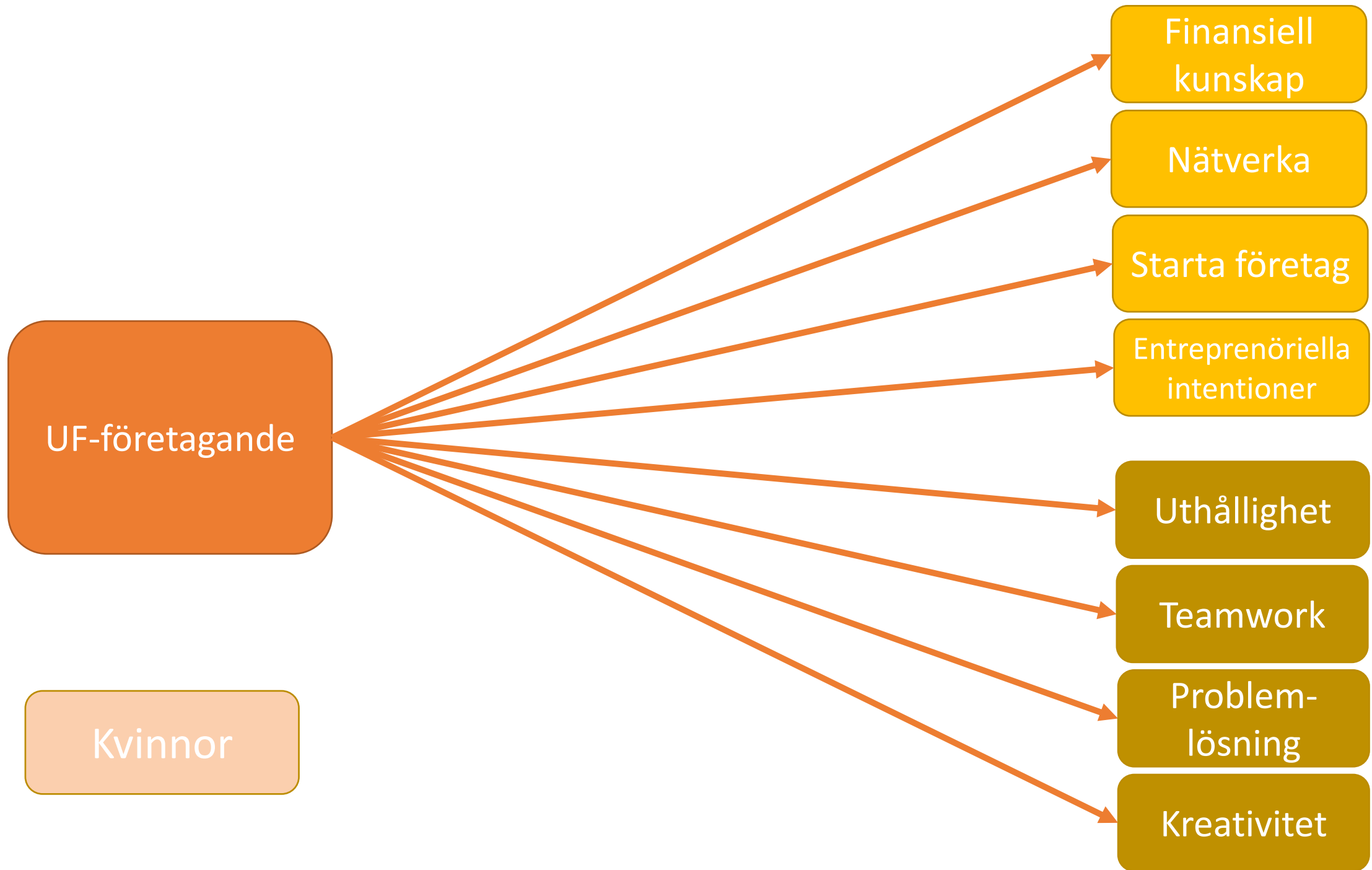
SELF-EFFICACY

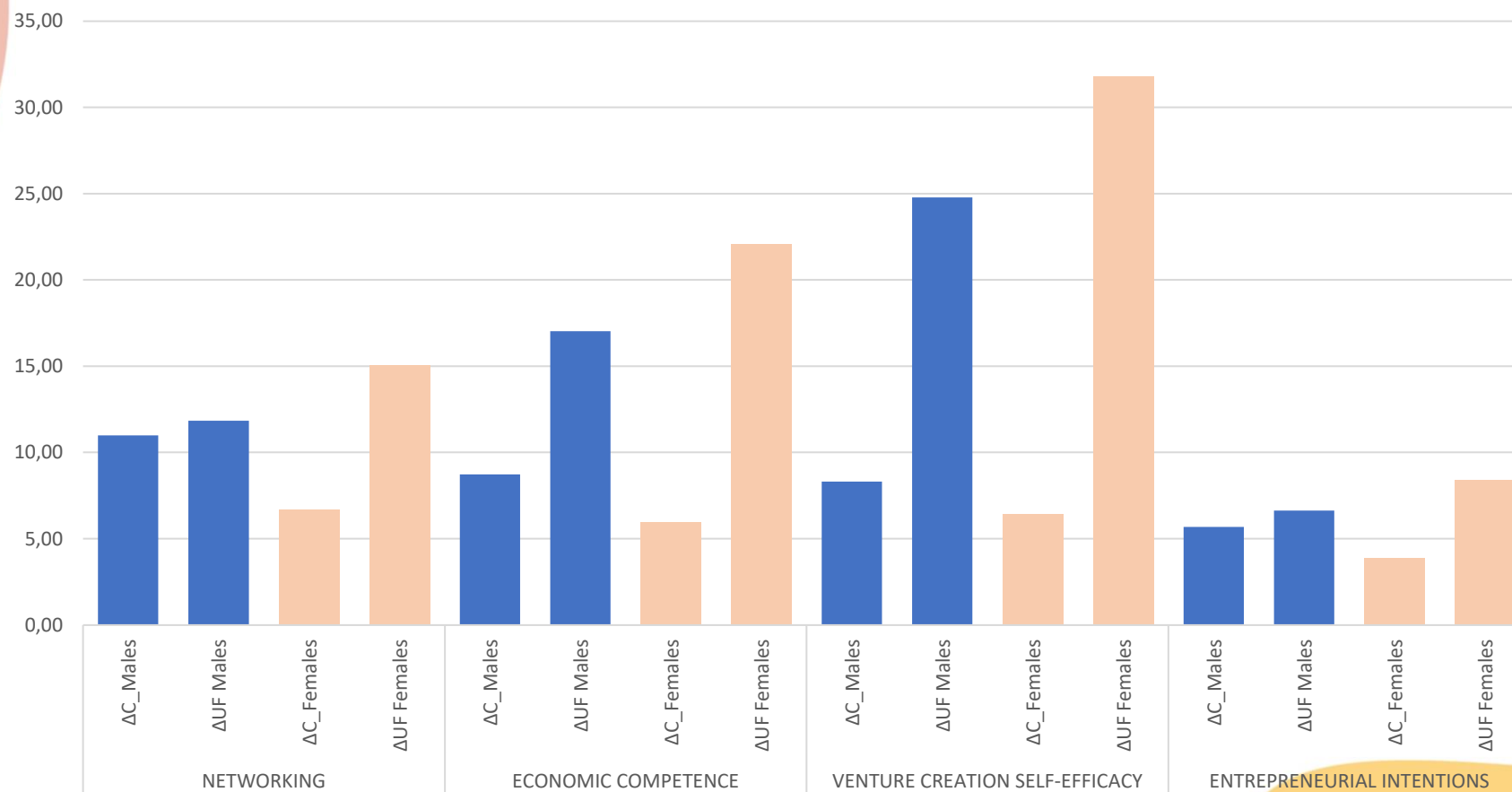
Tilltro till din förmåga

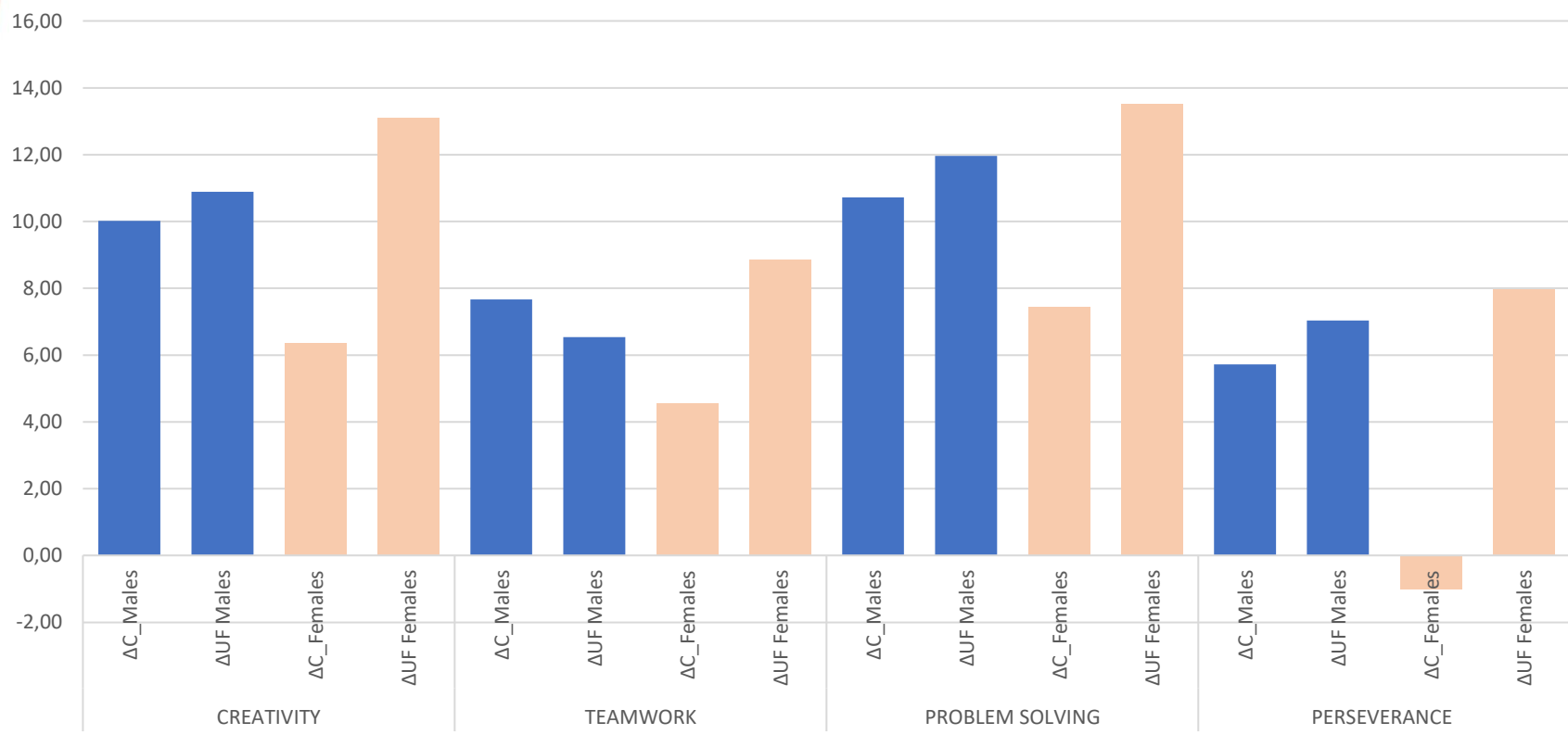

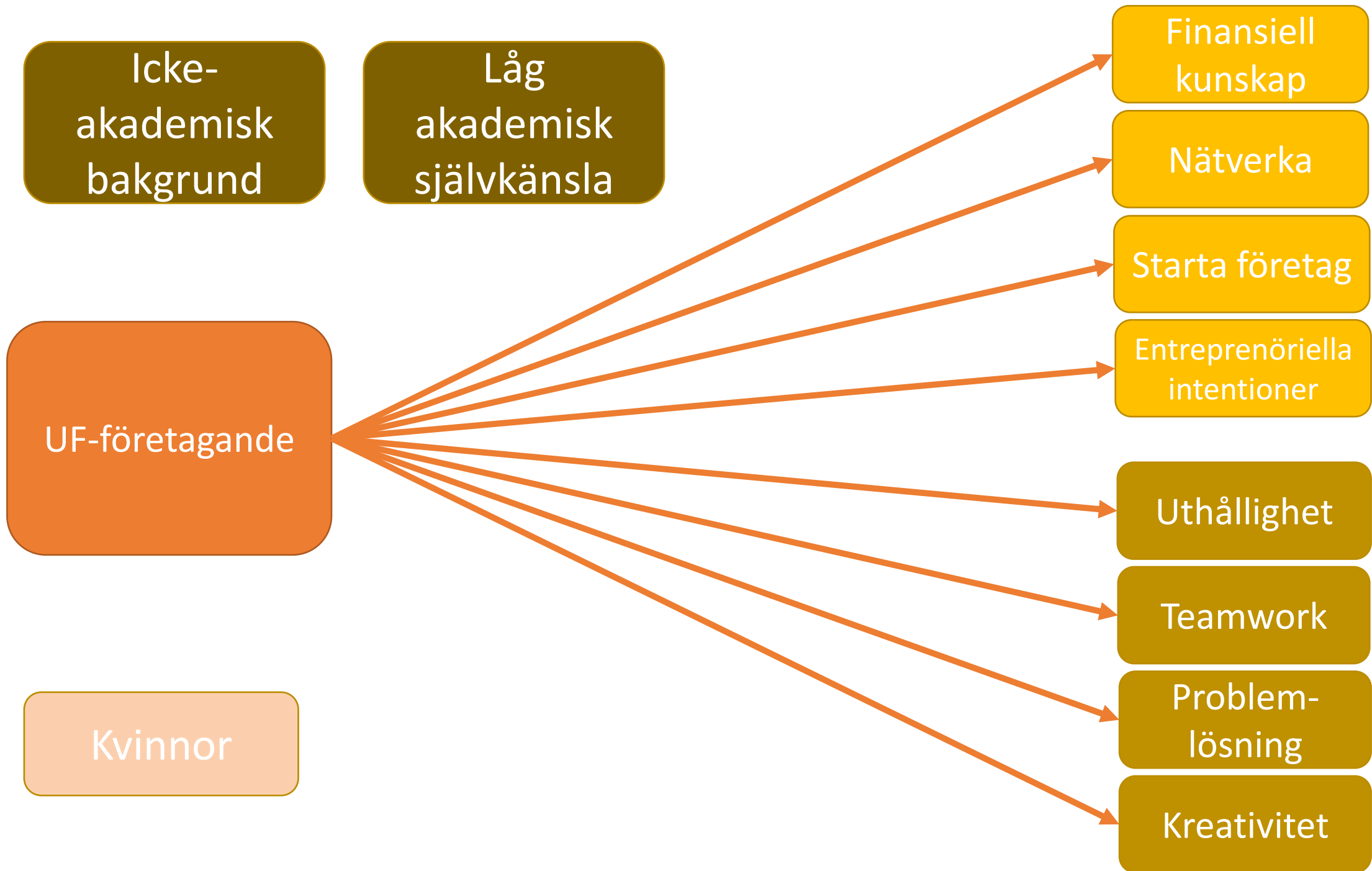

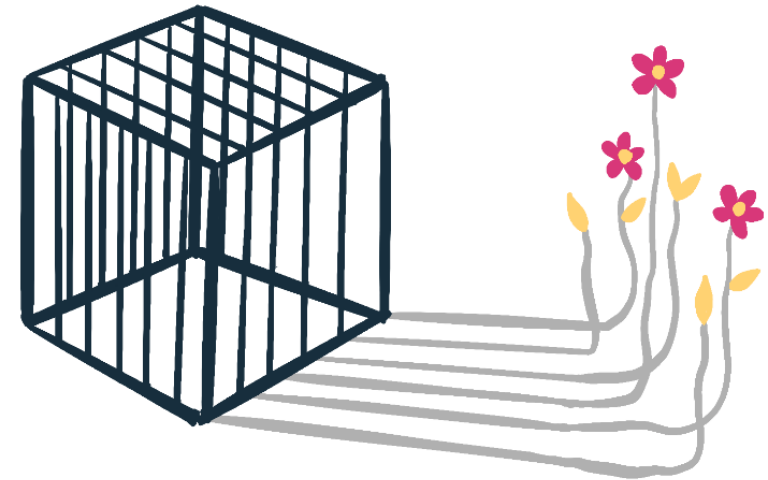

Implikationer

- UF undervisning kan bidra till att minska skillnaderna mellan kvinnors och mäns företagande
- UF kan bidra till att minska sociala klyfter och utjämna skillnader mellan elever som uppstår baserat på skillnad i familjebakgrund

Q & As

Kåre Moberg, kaare@ffefonden.dk

www.ffefonden.dk

Kvinnors entreprenörskap

Policy: https://www.ffe-ye.dk/media/792752/factsheet_how-to-increase-the-number-of-female-entrepreneurs.pdf

Utbildning: https://www.ffe-ye.dk/media/791782/viden-om-entreprenoerskab-og-koen_forskningen.pdf

Online-baserad entreprenörskapsutbildning: <https://www.ffe-ye.dk/media/793485/online-based-entrepreneurship-education-1528-2651-24-2-704.pdf>

Länkar till rapporter

EntreComp

[Rapporten](#)

[Litteraturstudien](#)

[How to](#)

LifeComp

[Rapporten](#)

[Litteraturstudien](#)

[How to](#)

GreenComp

[Rapporten](#)

[Litteraturstudien](#)